

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

РЕЗИМЕ

ИЗВЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА „Ефикасност успостављања интерне финансијске контроле у јавним предузећима и друштвима капитала која обављају делатност од општег интереса”

31. јануар 2023. године

У ревизијама финансијских извештаја и/или правилности пословања јавних предузећа и друштава капитала које је Државна ревизорска институција спровела у 2020. и 2021. години, утврђени су проблеми и недостаци у успостављању интерне финансијске контроле. Код 78% ревидираних субјеката обухваћених спроведеним ревизијама у 2020. и 2021. години утврђено је да систем интерне финансијске контроле није успостављен на начин којим би својим функционисањем обезбедио: пословање у складу са прописима, интерним актима и уговорима, интегритет финансијских и пословних извештаја, економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава, као и постизање других циљева. Најчешћи налази у области финансијског управљања и контроле односе се на: неуспостављање система финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о ФУК, неефективне контроле које остављају могућност за појаву материјално значајних грешака, непотпуна интерна акта која би требало да ризике у остваривању циљева сведу на прихватљив ниво и непостојање или неажурност стратегије управљања ризицима. Утврђени недостаци допринели су: погрешном исказивању података о приходима и примањима у износу од око две милијарде динара, погрешном исказивању података о расходима и издацима у износу од око девет милијарди динара, неправилностима у вези са пописом имовине и обавеза у износу од 4,72 милијарде динара, неусаглашавању потраживања и обавеза пре састављања финансијских извештаја, погрешним исказивањима финансијске/сталне имовине, финансијске/обртне имовине, нефинансијске имовине, обавеза и капитала у укупном износу од око 365 милијарди динара, као и неправилности приликом спровођења поступака јавних набавки.

Циљ ревизије је био да утврдимо да ли успостављени систем интерне финансијске контроле у изабраним ЈП на централном нивоу обезбеђује остваривање циљева предузећа у складу са прописима и принципима доброг финансијског управљања (правилно, економично, ефикасно и ефективно) и на који начин ЦЈХ обавља послове из своје надлежности.

За субјекте ревизије изабрали смо: Министарство финансија, Сектор – Централна јединица за хармонизацију; Јавно предузеће Путеви Србије Београд; Инфраструктура железнице Србије а.д. и Електродистрибуција Србије д. о. о. Београд.

Након спроведене ревизије утврдили смо следеће:

Потребно је унапредити успостављену интерну финансијску контролу и додатно подићи свест и разумевање њеног значаја, како би се побољшало остваривање циљева и задатака пословања на економичан, ефикасан и ефективан начин

Наведено заснивамо на налазима и закључцима који су наведени у наставку текста.

ЗАКЉУЧАК 1: ИЖС, ЕДС и ЈППС нису у потпуности успоставили адекватан систем ФУК и ускладили његове елементе са међународним стандардима интерне контроле који укључују концепт „COSO“ оквира, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци пословања неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин.

- ИЖС, ЕДС и ЈППС нису у потпуности организационо успоставили адекватан систем ФУК, јер нису спровели све активности и нису донели/ажурирали основна документа за успостављање система, због чега је неопходно додатно подићи свест и разумевање о значају система финансијског управљања и контроле.
- ИЖС, ЕДС и ЈППС нису у потпуности ускладили систем ФУК са принципима „COSO“ оквира којим се обезбеђује позитивно контролно окружење, добро управљање ризицима, контролне активности које ће ризике свести на прихватљив ниво, обезбедити неопходне информације и комуникације у области интерних контрола, као и праћење и процену система ФУК, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин.

ЗАКЉУЧАК 2: Делимична попуњеност јединица за интерну ревизију ИЖС, ЕДС и ЈППС и неспровођење препорука интерне ревизије ЈППС и ИЖС у периоду 2020–2022. године, отежали су остваривање функције интерне ревизије, као активности која доприноси унапређењу и остваривању циљева пословања.

- У периоду 2020–2022. године ИЖС, ЕДС и ЈППС су делимично кадровски попуњавали јединице за интерну ревизију, што је утицало на спровођење планираног броја ревизија и саветодавних услуга.
- За око 85% препорука интерне ревизије ИЖС и ЈППС, датих у 2020. и 2021. години, нису достављени докази да су спроведене у задатом року, због чега је пропуштена прилика да се препоруке интерне ревизије искористе за унапређење и остваривање циљева пословања.
- Послови Одељења интерне ревизије ЈППС описани су у оквиру послова кабинета директора, док је Центар за интерну ревизију ИЖС организационо био успостављен у оквиру кабинета генералног директора до фебруара 2021. године, након чега је припао под надлежност менаџера за правне и корпоративне послове, што може утицати на независност интерне ревизије.
- Координација између јединице за интерну ревизију и Комисије за ревизију ИЖС, ЕДС и ЈППС делимично је успостављена, што Комисији не обезбеђује да у потпуности оствари саветодавну улогу за питања интерне контроле и интерне ревизије.

ЗАКЉУЧАК 3: ЦЈХ је обезбедила неопходне услове за успостављање и функционисање адекватног система ФУК и ИР код ЈП на централном нивоу, док је сагледавање квалитета успостављеног система ФУК код ЈП на централном нивоу вршила кроз Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у РС.

- ЦЈХ је у периоду 2020–2022. године донела најзначајнији методолошки материјал (приручник, смернице, упутства, моделе) за успостављање и развој система ФУК који је пратила кроз Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у РС, док квалитет успостављеног система код ЈП на централном нивоу није сагледала.
- ЦЈХ је пружила стручну помоћ ЈП на централном нивоу у успостављању функције ИР кроз донета методолошка упутства и спроведене обуке, док је сагледавање квалитета рада интерне ревизије у периоду 2020–2022. године обавила код два ЈП на централном нивоу.

Државна ревизорска институција је у циљу ефикаснијег успостављања интерне финансијске контроле у јавним предузећима и друштвима капитала која обављају делатност од општег интереса, субјектима ревизије дала одговарајуће препоруке.